СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫ ИҖТИМАГЫЙ - СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

27 август, 1997ел.
ЧӘРШӘМБЕ

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | №945(8107) | Бәясе билгеләнгәнчә

ГАЕПЛЕ - БЕР, ГАЕПЛӘҮЧЕ - ИКЕЛӘТӘ ГАЕПЛЕДЕР

М.Хәбибуллин

Республика! Октябрь икмәген кабул итеп ал!

Районыбыз игенчеләре ашлык сату буенча дәүләт заказын уңышлы үтәделәр.

Районыбызның крестьян һәм фермер хуҗалыклары ассоциацияләре, авыл хуҗалыгы кооперативлары Республикабызның мөстәкыйльлеге игълан ителүгә җиде ел тулган көнгә һәм II Бөтендөнья татар конгрессына зур хезмәт бүләге белән киләләр - хәзерләүләр пунктына 29 мең тонна ашлык тапшырып, дәүләт заказын гомуми күләмдә дә, культураларның төрләре буенча да уңышлы үтәделәр. Дәүләт амбарларына салынган ашлыкның 18 мең тоннадан күбрәге - яхшы сыйфатлы ашамлык бодае.

Хезмәт җиңүенә дәүләт заказын иң беренчеләрдән булып һәм икеләтә арттырып үтәгән «Кондырча», «Татарстан», шулай ук Хафизов исемендәге, Кузнецов исемендәге, «Заветы Ильича», «Төрнәс» һәм «Таң» хуҗалыклары, агропромбанкның «Лесная Поляна» ярдәмче хуҗалыгы аеруча зур өлеш керттеләр.

Ашлык хәзерләү эше уңышлы дәвам итә.

КОТЛЫЙБЫЗ!

«Кондырча», «Татарстан», Хафизов исемендәге, Кузнецов исемендәге, «Заветы Ильича», «Төрнәс», «Таң» крестьян һәм фермер хуҗалыклары, «Лесная Поляна» ярдәмче хуҗалыгы рәисләре Й.Г. Әхмәтсафин, Ф.М.Гыйльметдинов, В.Ф.Булатов, Е.К.Савинов, А.И.Баранов, Р.Г.Шәйдуллин, Ә.М.Шәрәфетдинов, Н.Г.Уницаев иптәшләргә.

Хөрмәтле иптәшләр!

Районыбызның ашлык сату буенча дәүләт заказын вакытыннан алда уңышлы үтәп, Республикабызның суверенлыгы көненә һәм II Бөтендөнья татар конгрессына зур бүләк белән килүендә Сезнең һәм Сез җитәкчелек иткән хуҗалыклар хезмәтчәннәренең өлеше аеруча зур булуы - барчабыз өчен дә уртак куаныч. Сезнең бу зур уңышыгыз районның агропромышленность комплексында бара торган киң колачлы үзгәртеп коруларның, хезмәткә мөнәсәбәтнең тамырдан яхшыруының, игенчеләребезнең үзен җирнең чын хуҗалары итеп тоеп эшләүләренең ачык чагылышы диеп бәялибез һәм Сезгә урып җыюны уңышлы тәгалләүдә, башка агрочараларны җиренә җиткереп башкарып чыгуда зур уңышлар, табыннарыбызның муллыгы хакына изге һәм зур эшегездә яңадан - яңа казанышлар, тазалык - саулык, гаилә бәхете, тынычлык телибез.

Ф.С.СИБАГАТУЛЛИН,
халык депутатларының район Советы рәисе,
район хакимияте башлыгы.

Хезмәтегезгә рәхмәт

«Зур канәгатьлек хисе белән сезне 1997 нче урып - җыюда яңа хезмәт җиңүләре белән тәбрик итәм һәм тынгысыз көннәрегез, фидакарьлегегез өчен олы рәхмәтемне белдерәм.

Мөстәкыйль Татарстаныбыз иминлегенә әйбәт нәтиҗәләргә ирешү өчен киләчәктә дә көчегезне кызганмассыз, бөтен осталыгыгызны һәм максатчанлыгыгызны эшкә җигәрсез дип ышанам.

Үзегезгә, гаиләләрегезгә нык сәламәтлек, иминлек һәм кәеф көрлеге телим»

- бу юллар район хакимияте башлыгының иген игүдә аеруча уңышларга ирешкән хуҗалык игенчеләренә юллаган хатларыннан алынды. Шундый хатлар иң беренче булып «Дон - 1500» комбайнында 19 августка 10206 центнер ашлык суктырган Хафизов исемендәге КХА комбайнчысы А.Е.Донсковка һәм 21 нче августка 8513 центнер ашлык суктырган «Алга» КХАсы комбайнчысы Р.К.Насыйбуллинга тапшырылды. Шул ук хуҗалык шоферы В.А.Емельянов ,ул «ЗИЛ - 555» автомашинасында 18 нче августка 5964 центнер бөртек күчергән һәм «СК - 5» комбайнында 19 нчы августка 310 гектар мәйдандагы игеннәрне теземнәргә салган «Әлмәт» КХАсы комбайнчысы Р.А.Нуруллин да район җитәкчесе имзасы куелган котлау юлларын укыдылар.

«Урып - җыю - 97» матбугат үзәге хәбәр итә

Оператив мәгълүматлардан күренгәнчә, 26 августка бөртекле һәм бөртекле - кузаклы культуралар 28.702 гектары, ягъни 58 проценты теземнәргә салынды. Шушы көнгә 24.671 гектардан уңыш җыеп алынды. Бу - барлык мәйданнарның 50 проценты кадәр. «Татарстан», «Рассвет», «Сөлчә» хуҗалыкларында урып - җыю эшләренең темпы аеруча югары. Әлеге хуҗалыкларда бөртекле һәм бөртекле - кузаклы культуралар барлык мәйданнарның 76 - 62 процентында урып - җыелды. Мичурин исемендәге, «Таң», Кузнецов исемендәге ассоциацияләр, шикәр заводы һәм сөт - май комбинатының ярдәмче хуҗалыкларында да эшне кызу тоталар.

26 августка уңышы җыелган 9.411 гектарда туңга сөрү үткәрелде, 7.182 гектарда уҗым культуралары чәчелде. Соңгысы планлаштырылган барлык мәйданнарның 43 процентында башкарылды. Нефтебаза, МСО, сөт - май комбинаты һәм «Агропромбанк» ярдәмче хуҗалыклары бу эш бик аз мәйданнарда үткәрелде.

Уңышы җыелган мәйданнарның 40 процентыннан салам җыелды. Район буенча барлыгы 20.793 тонна салам эскертләргә куелды.

Имтихан тапшырылды

Район хакимияте җитәкчелегендә барлык хуҗалыкларда да игенчелек культурасын тамырдан яхшырту, кырларның уңдырышлылыгын, уҗым һәм сабан культураларының уңыш бирүчәнлеген кискен күтәрү юнәлешендә күрелгән зур оештыру эше һәм кыю чаралар нәтиҗәсендә кырларыбызда район тарихында моңарчы күрелмәгән иген уңышы өлгерде. Аны үз вакытында һәм югалтуларсыз җыеп алу өчен барьяклы әзерлек күрелү катлаулы табигать шартларында да уҗым һәм иртә сабан культураларын тиз арада җыеп алырга мөмкинлек бирде. Иген язмышы өчен көрәшкә чыккан комбайнчыларыбыз кырда чын - чынлап фидакарьлек үрнәкләре күрсәтәләр. Хафизов исемендәге хуҗалыктан Александр Егорович Донсков һәм «Алга»дан Рәшит Кәлимулла улы Насыйбуллин ДОН - 1500 комбайннары белән 13әр мең центнердан күбрәк ашлык суктырдылар. «Кондырча»дан Әсгать Вазыйх улы Тәмаев, хафизовлы Анатолий Владимирович Булатов та ун мең центнер чиген узып киттеләр.

Мичурин исемендәге хуҗалыктан Алексей Ильич Исаев белән Иван Валерианович Николаев «Нива» комбайннарында көн саен рекордлар куеп инде унар мең центнер ашлык суктырдылар.

Район хакимиятенең зур тырышлыгы белән быелгы уракка игенчеләребезгә ярдәмгә алып кайтып өлгертелгән һәм МТСның җыелма отряды составына тапшырылган «КЕЙС» америка комбайннарында эшләүче егетләр Александр Николаевич Виноградов белән Алексей Федоров 11 мең центнер ашлык суктырдылар инде. Шундый ук комбайннардагы Виктор Михайлович Прохоров һәм Алексей Сергеевич Белогубов, Фәрит Салих улы Җәлалов белән Фәнис Талип улы Гаязов та ун мең центнер чиген уздылар. Алар әле алда торган зур эш - сабан бодаен җыйнап алып бетерүдә авыл хезмәтчәннәренә зур булышлык күрсәтәчәкләр.

Игенчеләребезнең олы хезмәт җиңүе кырдан - ындырга, аннан элеваторга ашлык ташуда алны - ялны белмәгән күпсанлы шоферларның, шул исәптән урак чорына предприятиеләрдән һәм оешмалардан ярдәмгә килгән механизаторларның, ындырга кайткан ашлыкны вакытында чистартып урнаштыруда күп көч куючы йөзләгән хезмәтчәннең, китерелгән ашлыкны авырсынмыйча кабул итеп урнаштыра баручы элеватор коллективының да фидакарь хезмәте нәтиҗәсе булып тора һәм шундый кумәк хезмәт әле алга таба тагын да куанычлырак нәтиҗәләр бирер дип ышанып калабыз.

Укытучы кулында - киләчәк язмышы

Бүгенге катлаулы заманда мәктәптә киләчәк язмышын хәл итәрлек кешене ничек тәрбияләргә? Узган шимбәдә үткән укытучыларның август киңәшмәсендә төп әңгәмә шул мәсьәлә тирәсендә куерды. Әлеге чараның пленар утырышында беренче булып сүз алган район хакимияте башлыгы Ф.С.Сибагатуллин ук бу сөйләшүгә үзенчәлекле импульс биреп җибәрде.

- Укытучы җәмгыятьтә аерым урын тота, алар нинди булса, - без шундый, күп нәрсә укытучылардан тора,- диде ул һәм бүген районыбызның үргә атлап, элеккеге данын кайтару өчен киеренке эшләвендә укытучыларның роленең дә саллы булуын ассызыклады.

Ары таба да Фатыйх Сәүбәнович укытучыларны район, аның эшләре белән таныштырганда, бу үзгәрешләр башында төп идеологлар - укытучылар, укучылар торуын зур горурлык белән билгеләде.

Конференциядә төп докладны ясаган район хакимиятенең мәгариф бүлеге мөдире Н.Х.Абдуллин чыгышы исә бүгенге көндә белем бирү учреждениеләренең эшен җентекләп анализлау, киләчәккә бурычлар билгеләүгә багышланган иде. Ә мәгариф хезмәткәрләренең горурланырлык эшләре аз түгел: районда белемнең дәрәҗәсе үсә, аның сыйфаты яхшыра. Балаларга белем бирү һәм тәрбияләү буенча инновацион формаларның артуы, район мәктәпләренең республика мәгърифәтчеләре өчен тәҗрибә өйрәнү базасына әверелүе дә күп нәрсә турында сөйли.

Доклад буенча фикер алышуларда катнашкан шәһәрнең өченче мәктәп - гимназиясе директоры урынбасары Н.А.Боброва, Каравыл Тавы урта мәктәбе директоры Л.И.Арбузова, «Колокольчик» мәктәпкәчә учреждение мөдире О.Г.Трачковская, шәһәрнең икенче мәктәп - гимназиясе укытучысы Т.С.Мокеева чыгышлары нигездә балаларга белем бирүнең отышлы алымнарын эзләү, киләчәгебезне ышанып тапшырырлык кешеләр тәрбияләү юлында тәҗрибә уртаклашу буларак яңгыраса, шәһәрнең икенче мәктәп - гимназиясе директоры урынбасары Р.С.Гыйлемшинаның ялкынлы чыгышы мәктәп шартларында икетеллелекне гамәлгә ашыру, балаларга милли тәрбия бирү турында булды, район үзәк шифаханәсенең балалар поликлиникасы мөдире В.Г.Гафуровның нигездә киләчәк көн кешесе - бүгенге укучыларның сәламәтлеге турында сөйләде.

Конференция эшендә катнашкан Татарстан Мәгариф Министрлыгының әйдәп баручы белгече Ф.С.Ахунова чыгышын да залдагылар җылы кабул иттеләр.

Гомумән, конференция оешканлык белән үтте.

Педагогларның байтагы өчен ул бүләкләр, котлаулар, чәчәкләр, дәрестә генә түгел сәхнәдә дә оста булган укытучылар тарафыннан хәзерләнгән концерт белән дә истәлекле калыр.

Р.ГИНЯЕВА.

Урып - җыюда мораль ярдәм

Игенчеләрнең иң җаваплы, иң кызу эшләренең берсе урып - җыю чорында кәефләрен күтәрү, авыр эш арасында ял иттерү, алга таба да тырышып эшләүгә этәргеч бирү авылда мәдәният өлкәсендә эшләүче кешеләрнең төп бурычыдыр, мөгаен. Шул максатларны күздә тотып без, Зирекле авылы клубы, Бикүле авылы мәдәният йорты хезмәткәрләре һәм укытучылары бергәләшеп агитбригада оештырдык. Концертларыбызда талантлы үзешчән сәнгать ияләре авыл эшчәннәрен үзләренең җырлары, биюләре, нәфис сүзләре белән шатландырдылар. Чыгышларны оста итеп инде районда танылган мәдәният эшлеклесе Асия Ибраһимова алып барды. Зирекле мәктәбе директоры Фәридә Сәгыйрова көр тавышы, гармунчы да, җырчы да Радик Хәйбуллин, Гөлнур Әһлиуллина, Нәфисә Хәсәнова, Гөлназ Галимуллина, Гөлсирә Насыйбуллина җырлары, Бибинур Әбделвәлиеваның йөгерек бармаклары белән гармунда уйнавы халык күңеленә бик охшады. Үзешчәннәрнең чыгышлары кыр станында да, ындыр табакларында, техника паркында да - һәркайда урынлы булды, кайда да аларны алкышлап каршы алдылар. Бүгенгә агитбригада маршруты үз авылларында, «Таң», «Игенче» хуҗалыкларында булып, җылы каршы алучыларга рәхмәтләрен белдерәләр. Алдагы көннәрдә маршрут «40 лет Победы», «Чирмешән» хуҗалыкларына таба юнәләчәк.

Р.ХӘМЗИН.

Пешекчеләргә рәхмәт

«Дуслык» газетасы аша ихлас күңелдән шикәр заводы ашханәсе хезмәткәрләренә рәхмәт белдерәсе килә. Алар җәй буе «Заречный» сәламәтлек лагеренда эшләделәр. Алар - С.Сукнова, Г.Перепелкина һәм Ф.Сафиуллина. Без ата - аналар лагерьда шул пешекчеләр буласын ишеткәч тә куандык: балаларыбыз ач йөрмәячәк. Аларга исәнлек, саулык телибез.

Ата - аналар үтенече буенча Н.Бикинеева.

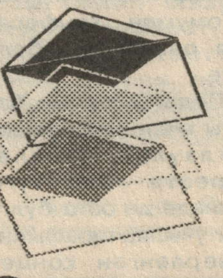

Жәй - мул сөт чоры

Мораса елгасы буенда җәйләү бар

Көтүчеләр малларны җәйге лагерьга төшке савым башланырга ярты сәгать кала кайтардылар. Урман кырыенда яшел чирәмдә шактый гомер утлап йөрсәләр дә, маллар улакларга салып куелган кукуруз яшел массасы, аерым бер сыешлыкка тутырылган бардага «ябырылдылар».

- Ашагыз, малкайлар, ашаган малда бәрәкәт бар,- дип «кыстады»сыерларны җәйләүдә дежурга калган малларны ясалма орлыкландыру техникы Хаҗип ага Гыйматов,- шөкер азыктан өзелгәнегез юк.

Әйе, анысы хак. Башта җәйге лагерьга күчергәч, кышкы рацион белән ашатканнар иде терлекләрне. Акрын - акрынлап җәйгесенә күчтеләр: әнә хәзер маллар тәүлек буе көтүдә йөртелсә дә, салам, яшел массадан өзмиләр үзләрен. Соңгысын һәр терлеккә тәүлек саен уртача 40 килограмм исәбеннән бирәләр. 6 шар килограмм катнаш азык та керә әле рационга. Ә инде бардадан бер дә өзелгәннәре юк малкайларның. Сөтләре телләрендә булуларына тагы бер дәлил. Әнә быелның 7 аенда һәр сыердан уртача 2.160 килограмм сөт савылган. Бу - узган елның шул чорындагыдан 687 килограммга күбрәк. Быел терлекчеләрнең район слетында хакимият башлыгы Ф.С.Сибагатуллин үзе җилкәсенә тун салган Әкълимә Шиһапова, аның кебек үк уңганнар Гөлсем Сәлахова, Эльмира Хәрләмова, Тәнзилә Нуруллина, беренче кат бозаулаган сыерларны савучы Әкълимә Миндубаева, Гөлчәчәк Насыйбуллинаның 7 айлык күрсәткечләре аеруча югары. Тәүлек саен да һәр сыердан потлап савалар алар сөтне. Шуңа да үз хезмәтләре өчен намуслары чиста кызларның. Дәүләткә сөт савуның яртыеллык планын срогыннан алда башкардылар. Еллыкны үтәү өчен дә мөмкинлекләре реаль. Сыйфат күрсәткечләре исә хуҗалык савучыларының көн үтсенгә генә эшләүләрен тагы бер кат раслый. Быелның 7 аенда дәүләткә сөтнең 99 проценты беренче сорт белән озатылган. Майлылык исә уртача 3,84 процент тәшкил иткән. Продукцияне суытып саткан өчен генә дә хуҗалык кассасына 53 миллион сум акча керә.

... Күп тә үтмәде кызлар шау - гөр килеп саву эшенә керештеләр: тын гына агучы Мораса елгасы өстенә мотор гөрелтесе таралды. Җәйләүгә савучылардан да алда килергә күнеккән баш зоотехник Вәгыйзь ага Шәкүров белән ферма мөдире Ринат Шәйхиев исә бозауга «авыручы» сыер янына ашыктылар.

Димәк, тагын бер бозау туачак. Җәйге лагерьга чыккач кына да күпме алынды инде үрчем! Шөкер, барысы да диярлек сау - сәламәт булып, ай үсәсен көн үсеп, кайсысы киләчәктә савым көтүен тулыландыра, икенче берсе иткә резерв тудыра. Һәрхәлдә, терлекчеләр шуңа өмет итеп эшлиләр бүген.

Р.ГИНЯЕВА.

Рәсемнәрдә :"Татарстан" КФХАсы җәйләве яныннан Мораса елгасы ага; уңганнарның уңганнары: Тәнзилә Нуруллина, Гөлсем Сәлахова, Эльмира Хәрләмова.

Н.АЗИЗОВ фотолары.

Басылганга кире кайтып

Газетабызның быелгы 30 май санында соңгы елларда шәһәрнең күпчелек йорт яны балалар мәйданчыклары торышының начар булуы турында тәнкыйть материалы басылган иде. Өч айга якын вакыт эчендә бу юнәлештә нинди эшләр башкарылган?

Кызганычка каршы, берни дә юк дип кистереп әйтсәк тә һич ялган булмас. МСОның Циолковский урамындагы, кем әйтмешли, биш кетбол мәйданчыгы без май аенда күргәндәгедән дә төзексезгә әйләнгән: койма челтәрләре өзелгән, туп өчен кәрзиннәр дә куелмаравы тавык кетәклекләре, гаражлар, кибетләр арткан. Карл Маркс проспектындагы йортларда яшәүче балалар исә кечкенә чокырга ут ягып «күңел ачып» утыралар иде.

- Кырда уйнар идек тә, әниләр юл аркылы чыгудан тыялар,- диде шуларның чаярагы,- яңаларын төзү турында сөйләп тору да артык.

Кыскасы, шәһәрдә балалар мәйданчыклары төзүгә игътибар бөтенләй юк дигән нәтиҗәгә килдек без. Моның өчен кем җаваплы икәнлеген белешү максатында Норлат җирле үзидарәсенә дә, микрорайоннар торак -

Балалар? Көн тәртибеннән төштемени..

быелтыр төзелгән мәйданчыгына җәй дәвамында осталар кулы тимәгән. Ярым җимерек әкият персонажлары геройларының балаларны үзенә җәлеп итмәве дә табигый хәл. Шуңадырмы, аларга сукмакларга үлән, тирәсенә балалар күмелерлек озынлыкта чүп - чар үскән.

Шул ук поселокның икенче хуҗасы - шикәр заводы җитәкчелеге дә балаларны яратмый: бер генә йорт тирәсендә дә яңа төзелгән яисә ремонтланган мәйданчык күрмәдек без.

Нефтьчеләрнең яңа микрорайонында да үзгәреш сизелми. «Огонек» кибете тирәсендәге ике баскетбол... ган. Чүп - чар җыю урынын хәтерләтте ул безгә. Дружба урамындагы 69 йорт каршындагы янтайган «гөмбә»чек янына аз гына ком сибеп чыкканнар чыгуын, әмма «эшләпәсен» турайтып кую башларына да килмәгән, күрәмсең.

Йортлар «тыгып төялгән» Промышленная урамында яшәүче балалар өчен дә берни эшләнмәгән. Аның каравы, 10 нчы йорт каршындагы мәйданчыкны төзү өчен калдырылган урынга берәү бер дигән итеп капиталь гараж салып куйган.

Шәһәрнең үзәк өлешендә дә балалар өчен берни дә эшләнмәве күзгә ташлана. Аның каршында да монда уйныйбыз.

Ә бит уеннарыннан уймак чыгарга да бик мөмкин.

Яз башында шәһәр җитәкчелеге К.Маркс урамындагы 5 катлы йортлар янындагы иске мәйданчыкны торгыза башлагач, балалар сөенгән иде. Әмма эш азаккача җиткерелмәде. Балалар киләсе елны көтәрләр әле дип уйлаганнардыр инде...

Ул көнне без тимер юлчылар поселогын да читләтеп үтә алмадык. Ничек. Кызганыч, биредә дә яз башында берничә мәйданчык ничек төзәтелгән булса, шуннан соң аларның берсенә дә осталар кулы тимәгән. Ә инде коммуналь хуҗалыкларына да шалтыраттык. Шунысы кызык, җаваплар бер характердарак иде: әй, балалар мәйданчыклары төзүме әле монда... Газ кертәсе, котельняларны кышка хәзерлисе бар, гомумән, проблемалар баштан ашкан, акчасызлык бәгырьгә үтә һ.б.

Килешәбез, проблемалар аз түгелдер. Шулай да балалар, аларга бәйле проблемалар да көн тәртибеннән төшеп калырга тиеш түгелдер бит инде. Сүз бит иртәгәге көн кешеләре турында бара.

Р.МИНАПОВА.

Сүзләрендә торалар

Егоркино урта мәктәбендә менә ун ел инде азык чөгендере игүче производство бригадасы эшләп килә. Укучылар хезмәтләре өчен республика бүләгенә һәм призга да лаек булдылар. В.Л.Яллин җитәкчелегендәге бригадада быел 37 укучы бар. Алар тырышып хезмәт куйган участокта уңыш та мул булыр,- дип көтелә.

Август башында балаларга хезмәт хакы да бирелде - монысына район хезмәт һәм мәшгульлек бюросы матди булышлык итте. Май аенда төзелгән килешүнең шартлары төгәл үтәлә. Мондый хезмәттәшлекне киләчәктә дә дәвам итәргә мөмкин дип саныйбыз. Бераз соңрак Кузнецов исемендәге хуҗалык та укучылар белән исәп - хисап ясаячак.

Ата - аналар һәм производство бригадасы членнары исеменнән С.Иванова, Р.Ендирякова һ.б.

Якушкино яңалыклары

Газ килә

Якушкиноның 2 урамындагы йортларга газ кергәч, бу йорт хуҗалары рәхәтлеккә куанып бетә алмадылар. Бүгенге көндә хуҗалык җитәкчелеге башка өйләргә дә газ кертеп халыкны шатландыру өчен күп эш башкара һәм быелгы кышта якушкинолыларны утын юнәтеп мич ягу җәфасыннан арындырырга ниятли.

Яңа улактан тәмлерәк

«Заря» КХАсы фермаларында быел күләмле ремонт алып барыла. Мәсәлән, бозауларны салкын ысул белән асрау максатында 200 баш малга урын әзерләнә, тудыру бүлегендә бөтен нәрсә яңага алмаштырыла. Буаз сыерлар өчен улаклар гына да хуҗалыкка 50 миллионга төшә.

«Заря» га саллы ярдәм

Шимбә көнне «Кейс»ларның «Заря» КХАсына килүе бик урынлы булды. Хуҗалык ярым төзек, иске техника белән күптөрле авырлыклар аша әлегә кадәр бөртекле һәм бөртекле - кузаклы культураларны урып, суктырып килә алса да (бу кыенлыкларны чагылдырган тәнкыйть мәкаләсе газетабызда басылып чыккан иде) бодайны үзвакытында җыеп, билгеләнгән вакыт - республика бәйсезлеге көненә дәүләт планын үтәргә һич тә мөмкинлеге юк иде. Чөнки көн туса ягулык - майлау материаллары кытлыгы аркасында килеп чыга торган тик торулар җаннарына тигән зарялыларга үз машиналары белән ашлыкны элеваторга кадәр илтү тагын да зур бәла чыгарачагы көн кебек ачык. Шуңа күрә куәтле техника килүне

лән элеваторга ташытып калу иде ниятләре.

Яңгыр, җилләрдән җиргә яткан игеннәр кыры куәтле техника артыннан күз алдында бушап кала. Машиналарга бер минут та туктап тору мөмкинлеге юк: комбайннарның әле берсе, әле икенчесе «чакыра». Гомумән, 70 гектар америка комбайннары өчен берничә сәгатьлек эш кенә. Көненә 200әр гектар җир иңлиләр алар,-ди МТСның баш инженеры М.Камалетдинов. - Дөрес, ягулыкны да күп ашыйлар, үзләре, «ДОН»нар белән чагыштырганда ике тапкырга күбрәк. Тик барыбер уңай якларын исәпләгәндә, бу бик вак кимчелек. Шулай да, чит ил техникасы «совет» кешеләре кулына тыңлыймы, ватылу очраклары күзәтелмиме, дип кызыксынабыз. Чынлап та, берсе эшләүдән «баш тартып караган», ләкин кемнеңдер идарә итә белмәвеннән түгел, ә игеннәрнең юешрәк булуы комбайнның төзек эшләвенә комачаулык иткән. Бәхеткә каршы, комбайн төзәтелеп, тагын сафка баскан.

Бүгенге көндә район буенча сукторылган 70 мең тоннадан артык ашлыкның 10 мең тоннага якыны җыелма отряд ның«Кейс» комбайнчылары өлешенә тия. Алар арасында да үз батырлары, үз алдынгылары бар. Мәсәлән, Мичурин исемендәге КХАның алдынгы комбайнчысы А.Виноградов һәм аның иптәше, комбайнчы А.Федоров(алар рәсемдә) 11000 чиген узып киттеләр. Алардан бик аз гына В.Прохоров һәм А.Белогубов, З.Әхмәтсафин һәм Н.Гәрәев, Ф.Гаязов һәм Ф.Җәлалов калышалар. Шоферларның өлгерләре дә үзләрен тиз күрсәтә алдылар. Шундыйлардан Заһит Мөхәммәдиев (УТТ), Руслан Туишев (УТТ), Рафаэль Садретдинов («Сельхозхимия»), Валерий Илюшкин (МСО) комбайннар янына бик еш йөрүче шоферлар.

Без сөйләшкән арада, «Кейс»лар шактый гына ара үттеләр. Мул башаклар үзләрен үстергән уңдырышлы җирдән аерылып, аерым бөртек булып машиналарга төялделәр. «Заря» КХАсы рәисе И.Тәмаев әйтүенчә, һәр гектардан иген 40 центнердан да ким булмаска тиеш. Димәк, Якушкино урамнарында да бәйрәм булачак...

Ф.ЗЫЯТДИНОВА.

Укучы - газета - укучы

Шифаханә ялт итте

53 нче СМУ эшчеләре берничә ай эчендә безнең Чулпан участок шифаханәсенә ремонт - агарту эшләре башкардылар. Аларны озатканда баш табиб Петр Петрович Вяткин сүз алып, аларның эшеннән канәгать булуын әйтте. Аннан соң цех начальнигы Рәфыйк Әхтәмович Зартдинов прораб Мария Александровна Романова җитәкләгән бригада эшчеләрен мактап телгә алды. Әйе, Мария Александровна үз эшенең остасы, һәрвакыт күркәм холыклы, ягымлы, тыныч - сабыр холыклы булуы белән аерылып тора. Балта остасы Андрей Владимирович Яцковны да әйтеп үтмичә булмый. Яшь кенә булуына карамастан, үзенә бирелгән эшләрне төгәл башкара. Штукатур - буяучылардан Валентина Ефимовна Ильина, Валентина Дмитриевна Яковлева, Әлфия Сәлих кызы Сөнгатуллина, Фәридә Тәлгать кызы Литвиненко, Дания Шакир кызы Насыйбуллина, Сәмия Әхсән кызы Билданова, Зәйнәп Абдулла кызы Әхмәдиева да бик тырыш осталар. Аларның тырышлыгы нәтиҗәсендә шифаханәбез ялт итеп калды. Эшләгән саен эшлисе килеп тора хәзер.

И.ҖИРҖИЗОВА.
Чулпан авылы.

Изге чишмә янында буласы иде

Без, олы кешеләр, республикада һәм районда булган үзгәрешләрне һәрдаим күзәтеп барабыз. Күпне күргәнгәдер мөгаен, һәр изге, якты эш безнең өчен күңелгә якын, кадерле. Аеруча дин, гореф - гадәтләр белән бәйле вакыйгаларга карата игътибарыбыз зур. Без, пенсионерлар, район җитәкчелегенә үтенечебезне җиткерәсебез килә: ял көннәрендә безне Биләргә автобус илтә алмас микән? Бу изге җирдә булу, саф суын эчү, табигать һәм кеше иҗатына баш ию теләге искиткеч зур. Әлбәттә, район хакимияте башлыгы Фатыйх Сәүбән улы Сибагатуллиннан башка бу мәсьәлә хәл ителмәс дип уйлыйбыз, чөнки артык мәшәкатьне беркем дә үзе теләп алмаячак. Дөрес, район җитәкчелегенең дә эше күп, бигрәк тә урып - җыю чорында. Шулай да без өметне югалтмыйбыз. Ник дигәндә, безнең мәнфәгатьләргә игътибар артты бит соңгы вакытта: пенсияне үзвакытында бирәләр, табигый газ кертәләр, 40 меңгә Казанга барып кайтырга да мөмкинлек туды.

Пенсионерлар үтенече белән Н.КОЗЫРЬКОВА.
Норлат шәһәре.

Кем тәртип урнаштырыр

Быелның май аеннан предприятие, оешмалар һәм район тәэминат бүлеге аз тәэмин ителешле гаиләләргә һәм гражданнарга азык - төлек чеклары бирә башлаган иде. Яхшы гамәл кебек, әмма...

Иремнең эше урыныннан чекларны һәр ай саен 25 - 26сыннан соң бирәләр. Ә айның калган көннәрен без аларны товарга алмаштыру өчен аяктан егылабыз. Еш кына шул кәгазь кисәкләре югалмасын дип, кибеттә ятып искергән товарларны алырга туры килә. Бәлки чеклар ай башында бирелсә, балалар көн дә сөт эчәр, эремчек, каймак ашар иделәр.

Кайберәүләрнең чекларын акчага алмаштыру мөмкинлекләре бар, кызганычка каршы, безнең шундый чарабыз да юк. Чеклар белән кайчан тәртип булыр?

И.ИВАНОВА.
Норлат шәһәре.

РЕДАКЦИЯДӘН: Автор иренең кайсы предприятиедә эшләвен күрсәтмәгән. Хәер, газета укучыларыбызның бу мәсьәләдә шалтыратулары мондый фактның бер генә предприятиегә кагылмавы турында сөйли.

Алда кискен борылыш

Без, Школьная урамында яшәүчеләр инде ничәнче ел көндәлек авторалли шаһитлары булырга мәҗбүрбез. Эш шунда ки, урамыбыздан транспортның барлык төрләре дә - йөк машиналары, җиңел машиналар, автокраннар, су, бензин ташучылар - һәммәсе дә янгынга ашыккандай «куып» үтәләр. Ә урамның азагында тимер юл күперенә таба кискен борылыш - менә нигә биредә һәлакәтләр була да. Бездә тротуарлар юк, шуңа күрә олысына да, кечесенә дә юлдан йөрергә туры килә, шуңа да еш кына машина сине юл кырыена терәткәнне белмичә дә каласың. ДАИга һәм шәһәр җитәкчелегенә үтенечебезне җиткерәсебез килә: бу урамда кайчан тәртип ясалыр, кайчан хәрәкәтне чикләү билгесе куелыр? Көн дә һәлакәт белән янәшә йөрибез бит, югыйсә.

В.Копонева, М.Кулагина, М.Дорожкина һәм башкалар.

УРАМНАРЫБЫЗ АЛАР ИСЕМЕН ЙӨРТӘ

ГАБДУЛЛА ТУКАЙ ИСЕМЕНДӘГЕ УРАМ

Бөек татар шагыйре, фикер иясе һәм җәмәгать эшлеклесе Габдулла Тукай (1886 - 1913) Татарстан Республикасының Арча районы Кушлавыч авылында туган. 4 яшендә ятим калып, аңа тормышның әчесен дә, татлысын да бик иртә татырга туры килә. Уральск шәһәренә күчеп, мәдрәсәдә укый һәм шунда ук рус классында белем ала.

Шигырьләрен 1902 елда яза башлый, типографиядә җыючы булып эшли, «Фикер» («Мысль») газетасында, «Әл - гасыр - әл - җәдит» («Новый век») журналларында хезмәттәшлек итә, шунда ук шигырьләрен, публицистик мәкаләләрен, фельетоннарын бастыра.

1907 елда Казанга килгәч язучы - демократлар белән якынлаша. Г.Камал белән берлектә «Яшен» («Молния») сатирик журналын нәшер итә. «Ялт - йолт» («Зарница») журналында эшли. Шигырьләре һәм памфлетларында монархистларны һәм буржуаз милләтчеләрне фаш итә. Тукайның иҗатында революцион заманчалык, халык массаларының азатлык өчен көрәше төп билгеләүче башлангыч булып тора. Шигырьләрендә фәкыйрьләрнең, изелгән татар хатынының авыр тормышы турында ачынып сөйли. Ә туган ягына мәхәббәт, хезмәт халкының шигъри аваз иҗатына хөрмәт хисләре «Шүрәле» әкият - поэмасында ачык чагыла.

Тукай татар тәнкыйди реализмына нигез салучы шагыйрь. Татар халкының бөек җырчысы, татар әдәбиятында демократик һәм революцион юнәлешкә нигез салучы. Аның байрагы халыкка хезмәт итү һәм аны изүдән азат итү идеаллары белән җилфердәде.

Тукай - милли әдәби - шигъри тел тудыручы шагыйрь. Ул Пушкин, Лермонтов, Майков һәм башкаларны татар теленә тәрҗемә итә.

Бүген үзенең шигырьләре дә бик күп халык теленә тәрҗемә ителде. Тукай иҗаты үзенең әһәмияте ягыннан XX гасыр дөнья культурасына үз өлешен кертте. Нәкъ шуңа күрә бөек татар улы Габдулла Тукайның йөзьеллыгы Юнеско тарафыннан дөньяви масштабтагы вакыйга буларак билгеләп үтелде.

Рубриканы И.Сандлер алып бара.

Хуш, бөек Артист!

Бүген Юрий Владимирович Никулин белән хушлашуның соңгы көне. Мәскәү генә түгел, бөтен Россия зур кайгыда. Әле күптән түгел генә аның 75 еллык юбилеен бәйрәм иткәннәр иде һәм телевидение ярдәмендә без дә ул зур тантананың шаһитлары булдык. Ул чакта бөек артистның олы яше турында авыз ачучы да булмады - ул көнне дә соңгы еллардагы «Ак попугай» клубындагы ачык күңелле, бераз гына кинаяле һәм зирәк иде ул. Бернинди купшылыксыз һәм эчкерсез үткән иде ул кичә. Юрий Владимировичның хатыны Татьяна Николаевна белән тәхеттә утыруы да бик табигый иде, чөнки тамашачы тарафыннан аның Артист, Шәхес, Игелек иясе буларак гәүдәләнеше кебек кабул ителде.

Кинотәнкыйтьчеләр «Бриллиантлы кул»га кадәр Никулин төп рольләрдә уйнамады дип раслый килделәр. Юк, дөрес түгел бу. Аның «Пес Барбос һәм гадәти булмаган Кросс», «Самагончылар», «Ы» операциясе һәм «Шурикның башка маҗаралары» дигән һәм башка фильмнарындагы эшләре генә дә аның йөзләрчә коллегаларының хезмәтенә караганда күпкә истә калырлыграк иде. Никулин һәрвакытта да экранда һәркемгә аңлаешлы һәм истә калырдай образлар иҗат итте. Еллар үтү белән аны үз образлары белән бер итеп кабул итә башладык без. Шулкадәр дә гади - хәйләкәрлекне ябыштырып та булмый аңа.

Монда, үзәктән читтә, без Юрий Никулинны клоун буларак азрак беләбез. Әмма аның иҗат юлын нәкъ шул рольдә, еш кына Михаил Шуйдин белән бергә чыгышлардан башлаганлыгын яхшы хәтерлибез. Соңрак ул Цветной бульвардагы циркның директоры булды.

Бүген без Никулин белән, Бөек Клоун, Үз Артистыбыз белән хушлашабыз.

РЕДКОЛЛЕГИЯ.

Бу кызыклы

Америка туе - иң зур килешү ул

АКШта гаилә кору, биредә яшәүче урта хәлле кешенең ярты еллык хезмәт хакын - 16 мең доллар тәшкил итә. Анда 500 - 800 долларлык кияү смокингы, кәләшнең 800 долларлык туфлие һәм башка кирәк - ярагы кирә. Ә туй күлмәген бер кию 1 - 7 мең доллар тора, фотограф, видеотасмага төшерү 500 - 1,5 мең доллар бәяләнә. Яшьләрне банкет урынына илтеп кую 100 долларга.

Туйның иң җаваплы өлеше - банкет. Махсус туйга алынган залдагы һәр кешене сыйлау (ул кимендә 50 була) 70 долларга төшә.

Бүләк алу күңелле күренешләрнең берсе. Кунаклар аны алдан яшьләр яшисе йортка илтеп куялар. Америкада гадәттә йорт кирәк - яраклары, техник җиһазлар, урын - җир әйберләре бүләк итәләр.

Белдерүләр

Сатабыз

Ике бүлмәле фатир. Тел.: Самарада 33 - 29 - 67.

***

1982 елда чыккан «Москвич - 2140», әйбәт хәлдә. Адрес: Козлов ур., 4 - 12.

***

ВАЗ - 2106 автомашинасы. Адрес: 50 лет Победы урамы, 2 - 6.

***

«Москвич - 412» «крыло»лары, алгы балка. Тел.: 2 - 21 - 98 (кичке сәг. 8дән 11гә кадәр).

***

Красин урамында 10 нчы йорт. Теләсә кайсы вакытта мөрәҗәгать итәргә.

***

Яңа газ колонкасы. Тел.: 5 - 38 - 37 (кичке 7дән соң).

***

40 ат көчле «Запорожец». Тел.: 5 - 18 - 42.

***

«Муравей» мотороллеры, кыйммәт түгел, әйбәт хәлдә. Югары Норлат авылында Мөхәммәдъяров Шәрифуллага мөрәҗәгать итәргә.

***

Ашыгыч рәвештә тимербетон гараж. Кооператив ур., 4 - 19. Тел.: 2 - 12 - 18.

***

НГДУ ЖКХсы янында коры базы белән капиталь гараж, куллануда булган йомшак җиһаз. Космонавтлар ур., 31а - 2.

***

Йөкташучы һәм 5 урынлы ПАЗ, кыйммәт түгел, 1996 елда чыккан җиңел автотаккыч, 7 урынлы яңа «Газель». Самара өлкәсе, Кошки авылы, Луговая ур., 100. Тел.: (код 250) 2 - 23 - 80.

***

1995 елда чыккан дизельле, бортлы, тентлы «ГАЗ - 3309» (ГАЗ - 53) машинасы. Тел.: 2 - 10 - 94, 2 - 19 - 19.

***

Заводта эшләнгән җыелма гараж («әкәм - төкәм» тибында). Тел.: 5 - 15 - 30 (кичке 4тән соң).

***

Барлык уңайлыклары белән беренче катта аерым керү юлы булган ике бүлмәле фатир. Кладовкасы, базы, участогы бар. Тел.: 2 - 16 - 28.

***

Фундамент блоклары, 6 x 1,5 плитәләре, кызыл кирпеч һәм газобетон. Тел.: 65 - 8 - 88.

***

Шәһәр үзәгендә ике бүлмәле фатир. Тел.: 5 - 29 - 57.

Алмаштырабыз

Ульяновск шәһәрендәге (Яңа шәһәр) ике бүлмәле фатир Норлаттагы шундый ук фатирга алмаштырыла яки сатыла. Тел.: 3 - 31 - 01.

***

Школьная урамындагы йорт төзелеше өчен участок бер бүлмәле фатирга өстәмә түләп алмаштырыла яки сатыла. Тел.: 65 - 8 - 88.

Эшкә чакырабыз

«Норлат» ресторанына официанткалар таләп ителә.

Төрлесеннән

Гаилә җиһазланмаган фатир эзли. Тел.: 2 - 16 - 19, кичке сәг.4тән 7гә кадәр.

***

Яшь гаилә фатир эзли (шикәрчеләр поселогында булуы әйбәтрәк). Завод ур., 10 - 7. Тел.: 2 - 13 - 89.

***

«Мелиорация» Октябрь ПМКсы АҖ, 1997 елның 12 сентябрендә, сәг. 8дә акционерларның гомуми җыелышы үткәрелүе турында хәбәр итә. Адрес: Норлат шәһәре, Гыймалетдинов ур, 162. Акционерларның шул ук көнне сәг. 7дә паспортлары белән килүләре сорала.

***

Гыйльманов Илгиз Зәкиевич исеменә бирелгән шофер таныклыгы, техпаспорт табучының бүләк бәрабәренә Козлов урамы, 14 - 2 адресы буенча китерүегезне үтенәбез.

Кунакханә

Без һәрвакыт ашыгабыз, кабаланабыз, йөгерәбез. Бер - беребезне күрергә, хәл - әхвәлләрен сорашырга, сөйләшеп утырырга да вакытыбыз юк. Хәтта бу гаиләдә дә шулай. Ичмасам кичке аш, ял көнге көндезге аш вакытларында гына булса да, бергә булып, чын - чынлап бәйрәм табыны ясарга иде.

Моның өчен шушы уңай белән махсус әзерләнгән салат, камыр ризыгы, торт бик кулай. Бүген сезгә аларның берничәсен тәкъдим итәбез.

Чөгендерле тозлаган кәбестә

Башта маринад ясыйбыз. 1 литр суга ярты стакан көнбагыш мае, 1 стакан (тулар - тулмас) шикәр комы, 2 аш кашыгы тоз, 1 стакан (шулай ук тулар - тулмас) серкә салып кайнатабыз.

Кәбестәне, күчәнен кертмичә, эре итеп (4 см. x 6 см.) турыйбыз. Эре угычта кишер, кызыл чөгендер уабыз. 5 - 8 тырнак сарымсак чистартабыз. 3 литрлы чиста банкага кәбестәне, кишер, чөгендер, сарымсакны араластырып тутырабыз да өстенә яңа кайнап чыккан маринадны салабыз. Суынгач, суыткычка куябыз. Бер тәүлектән кәбестә әзер.

Пицца

Берничә кишерне эре угычта уып, суганны салам шикелле турап бергә кушарга да табада үсемлек мае кыздырып, шуның өстенә салырга. Берникадәр вакыт болгата - болгата кыздыргач, өстенә томат соусы һәм чәй кашыгы очына элеп бераз аджика өстәргә. 2 - 3 пешкән йомырканы, колбаса яки пешкән итне турап өстенә салырга.

Чүпрәле камырны табага җәеп, өстенә шушы эчлекне салып, аның өстенә зур угычтан уылган сыр, помидор булса, телемләп помидор турап бизәргә дә, майонез белән сылап чыгарга кирәк. Духовкада камыры кызарганчы пешереп алырга.

БАШ МӨХӘРРИР **Р.Ф.ҖАМАЛИЕВ.**

МӨХӘРРИР **С.Н.ХӘЙРУЛЛИНА**

Учредительләр: Октябрь район хакимияте һәм редакциянең хезмәт коллективы.

"Дуслык" район газетасы атнаның чәршәмбе, җомга, шимбә көннәрендә чыга, рус һәм чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

Безнең адрес: 423000, Татарстан Республикасы, Норлат шәһәре, Карл Маркс урамы, 19.

Телефоннар: баш мөхәррир - 2-12-14, 2-22-81, мөхәррир һәм авыл хуҗалыгы бүлеге - 2-22-51, Советлар һәм җәмәгать оешмалары тормышы, чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-10-44, җаваплы сәркәтип - 2-18-67, рус теленә тәрҗемә буенча мөхәррир - 2-14-16, бухгалтерия, реклама бүлеге, фотокорреспондент - 2-15-63.

Газета Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм матбугат Министрлыгында 34 нче номерлы таныклык белән теркәлде.

Ульяновск өлкәсе матбугат һәм мәгълүмат идарәсенең Димитровград типографиясе. Офсет ысулы белән басылды. Күләме - 1 басма табак. Тираж 2334 данә.